

Досвід впровадження SEO в Україні в Дніпропетровській та Львівській областях

**Марушевський Г. Б.
Алієва О. Р.**

Семінар EaP GREEN
10-12 червня, 2015

Передумови успішного застосування SEO в Україні

Зовнішні

- Вимоги донорів: DFATD через проекти РЕОП (Розбудова спроможності до економічно обґрунтованого планування розвитку областей і міст України) та МЕРМ
- Угода про Асоціацію з ЄС: Директива 2001/42/ЄС

Внутрішні

- Необхідність розробки стратегічних планів на рівні міст і областей
- Готовність партнерів використовувати нові підходи до планування розвитку
- Розуміння взаємозв'язку економічних переваг та впровадження екологічних ініціатив
- Наявність ініціативної групи

Використані підходи до SEO

SEO, інтегрована у розроблення стратегічних планів

- SEO в процесі розроблення стратегічних планів
- Стратегії розвитку Дніпропетровської і Львівської областей
- Створені Робочі групи із залученням громадськості
- Пропозиції SEO на 80 % враховані у обласних стратегічних планах

Ретроспективна SEO

- Оцінювання вже розроблених стратегічних планів
- Стратегічні плани розвитку 6 міст (Львів, Червоноград, Дрогобич, Дніпропетровськ, Кривий Ріг, Нікополь) та 2 кластери
- Громадськість не залучалась до процесу оцінювання
- Рекомендації оцінювання взяті до уваги у стратегіях лише 2-ох міст

Методологія СЕО, застосована до стратегій

1. Підготовчий етап

1.1 Ухвалення рішення про проведення SEO

1.2 Створення Робочої групи з SEO та забезпечення її постійної взаємодії з усіма розробниками Стратегії

1.3 Визначення кола органів влади, які братимуть участь у консультаціях

1.4 Визначення кола зацікавлених осіб і необхідного ступеня залучення громадськості до участі та консультацій

1.5 Інформування громадськості

-
- **Спільні розпорядження голови обласної ради і голови обласної державної адміністрації**
 - **Створені Робочі групи із залученням відповідних підрозділів ОДА і обласної ради, обласних екологічних інспекцій, представників міст і районів області, громадських організацій, науковці**
 - **Постійне і своєчасне оприлюднення інформації про перебіг SEO на сайті обласної ради і ОДА**

2. Визначення сфери охоплення СЕО

2.1 Визначення ключових регіональних екологічних проблем

2.2 Визначення просторових і часових меж оцінки

2.3 Проведення консультацій з природоохоронними органами та органами охорони здоров'я щодо того, яка інформація має бути включена до екологічного звіту

-
- **Складений рейтинг основних регіональних екологічних проблем**
 - **Оцінювання проводилось у просторових і часових рамках самих стратегій (на рівні області до 2002 року)**
 - **Проведення регулярних засідань Робочих груп**
-

3. Оцінка екологічної ситуації на території регіону

3.1 Збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників

3.2 Проведення SWOT-аналізу з погляду екологічної ситуації

3.3 Проведення аналізу трендів стану довкілля

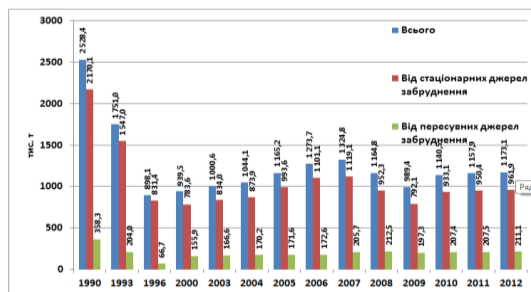
- Зібрані дані за основними екологічними показниками за період 2008-2013 роки
- Проведений SWOT-аналіз екологічної ситуації на рівні регіону
- Виконаний аналіз трендів стану довкілля із прогнозуванням змін

3.2. SWOT-аналіз екологічної ситуації в Дніпропетровській області

Робочою групою з проведення CEO був виконаний SWOT-аналіз екологічної ситуації в Дніпропетровській області, узагальнені результати якого наведені в таблиці 4.

Таблиця 4. SWOT-аналіз екологічної ситуації у Дніпропетровській області (за підсумками експертного опитування членів Робочої групи з CEO)

Сильні сторони	Слабкі сторони (проблеми)
<ul style="list-style-type: none"> • За різноманітністю, значимістю та унікальністю природних ресурсів область є однією з найбагатших в Україні • 90 % земельного фонду області займають 	<ul style="list-style-type: none"> • Значне техногенне навантаження на довкілля (забруднення атмосферного повітря, водних об'єктів, погіршення стану земель) внаслідок великої концентрації промислових підприємств

Джерело: Головне управління статистики в Дніпропетровській області
Рис. 1. Динаміка викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря в Дніпропетровській області у 1990-2012 роках

Рис. 14. Динаміка основних показників утворення та доведення до відходів в

4. Проведення СЕО

4.1 Оцінка ступеня врахування національних і регіональних екологічних цілей у стратегічних, операційних цілях і проектах Стратегії

4.2 Проведення консультацій з громадськістю щодо екологічних цілей

4.3 Визначення можливих чинників змін антропогенного та природного характеру

4.4 Проведення оцінки впливу Стратегії на складові довкілля

4.5 Проведення оцінки впливу Стратегії на стан здоров'я та добробут населення

- **Проведений аналіз відповідності цілей Стратегії національним і регіональним екологічним цілям**
- **Оприлюднення проекту Звіту про СЕО для обговорення на сайті обласної ради**
- **За контрольним переліком проведена експертна оцінка можливих ймовірних впливів і прорахований відсотковий коефіцієнт**

4. Проведення СЕО (приклади)

Аналіз відповідності цілей Стратегії регіональним екологічним цілям (Львівська область)

Регіональні екологічні цілі	Цілі Стратегії розвитку Львівської області на період до 2027 року				
	1. Прискорення економічного зростання	2. Розвиток сільських територій	3. Розвиток туристичного та рекреаційного потенціалу	4. Підвищення якості життя населення	5. Поглиблення євроінтеграційних процесів
1. Зменшення техногенного навантаження на довкілля	-	+	+	+	+
2. Збереження біорізноманіття та створення екомережі	-	-	++	0	0
3. Покращення регіональної системи екологічного управління	0	0	+	0	+
4. Підвищення рівня екологічної культури населення	+	+	+	+	+

Сумарна ймовірність негативного впливу (I) оцінювалась за формулою:
 $I = (A+C*0,2)/(A+B+C*0,5)*100\%$,

де А – кількість відповідей «так»,
 В – кількість відповідей «ні»,
 С – кількість відповідей «ймовірно», до цього складника було прийнято рішення ввести ваговий коефіцієнт 0,5.

Вплив		Ймовірність негативних наслідків, %	Поліпшення існуючої ситуації	№ завдання Стратегії
2.	Повітря. Чи може реалізація Стратегії спричинити			
2.1.	Збільшення кількості викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел?	45,45	++	1.3.1
2.2.	Збільшення кількості викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел?	55,56	+	3.1.1
2.3.	Погіршення якості атмосферного повітря?	25,00	++	3.1.1 1.3.1

5. Розроблення документації з SEO

5.1 Підготовка звіту з SEO та рекомендацій щодо запобігання, скорочення або пом'якшення потенційних негативних впливів на довкілля та здоров'я населення, які можуть бути результатом реалізації Стратегії

5.2 Обговорення документації, збір і врахування пропозицій зацікавлених органів влади та громадськості

5.3. Розроблення остаточного проекту документації з SEO та передача в обласну раду та обласну державну адміністрацію для розгляду та ухвалення

5.4 Забезпечення доступу громадськості до розробленої документації

-
- Розроблені Звіти про SEO, які містять пропозиції до Стратегії та рекомендації щодо її реалізації у більш екологічно безпечний спосіб
 - Проведений ряд зустрічей та організований збір пропозицій до проектів Стратегії та Звіту про SEO від зацікавлених сторін
 - Звіти про SEO ухвалені сесіями обласних рад як додатки до Стратегій розвитку

6. Моніторинг фактичного впливу впровадження Стратегії на довкілля

6.1 Створення робочого органу з моніторингу впливу Стратегії на довкілля

6.2 Створення системи моніторингу та оцінки впливу Стратегії на довкілля

- У Дніпропетровській області створено Комітет із впровадження та моніторингу ефективності реалізації Стратегії
- Розроблені Методичні рекомендації щодо використання екологічних індикаторів під час проведення регіональної СЕО: 26 індикаторів (в тому числі значення індикаторів для Дніпропетровської області)

Отримані уроки

- Для досягнення успіху важливе значення має повна **політична підтримка** SEO з боку місцевих органів влади.
- **Вимоги до процесу стратегічного планування** у зв'язку з проведенням SEO набагато більші, ніж до традиційних процесів планування соціально-економічного розвитку. **Мета SEO – інтегрування результатів оцінки в процес прийняття рішень**
- Для отримання якісного кінцевого продукту вирішальне значення має повна підтримка та **участь місцевих експертів**.
- Вкрай важливо з самого початку ретельно **поєднувати** процеси планування та проведення SEO.
- Для проведення SEO необхідні додаткові фінансові ресурси. Отриманий досвід може допомогти здійснювати майбутнє планування ефективніше і **заощаджувати кошти** у перспективі.
- **Участь громадськості** має важливе значення для успіху SEO.

Дякуємо за увагу!